

Negyedik évfolyam harmadik–negyedik szám (2013/3–4.)

Tanulmány

- Kou Danyang – Desbordes-Korcsev Katarzyna –
Lechner Ilona: **45**
*A FEJ tartályként történő konceptualizációja
a kínai, a lengyel, a magyar és a német frazeológiai
kapcsolatok tükrében*

Kisebb közlemények

- Molnár Evelin: **80**
*A magyar rabénekek képi világa.
Különös tekintettel a BÖRTÖN és a RAB metafora
megnyilvánulási formáira*
- Márkus Andrea: **92**
*A szerb és a horvát nyelvújítás a 19. században.
Néhány szerb és horvát terminus összevetése
az oktatás területéről*
- Veszelszki Ágnes: **97**
*Szövegalkotó gyakorlatok, nyelvteremtő praktikák.
Konferenciabeszámoló*

Recenzió

- Bánhegyi Mátyás: **105**
Kludia Bednárová-Gibová:
Non-Literary and Literary Text in Translation

Filológia.hu

A Magyar Tudományos Akadémia Modern Filológiai Társaságának
lektorált online folyóirata
www.filologia.hu

Alapító főszerkesztő és a szerkesztőbizottság elnöke

Nyomárkay István

Alapító szerkesztő, technikai szerkesztő

Veszelszki Ágnes

A szerkesztőség elérhetősége

filologia.hu@gmail.com

A tanácsadó testület tagjai

Bańczerowski Janusz
Bárdosi Vilmos
Bárdos Jenő
Frank Tibor
Gadányi Károly
Giacomo Sciacovelli
Gósy Mária
Jászay László
Jeremiás Éva
Keszler Borbála
Kiss Jenő
Knipf Erzsébet
Kulcsár Szabó Ernő
Lukács István
Pál Ferenc
Papp Andrea
Székely Gábor

A nemzetközi tanácsadó testület tagjai

Gerhard Neweklowsky (Bécs)
Marko Jesenšek (Maribor)
Djuro Blažeka (Zágráb)
Peter Sherwood
Marko Samardžija (Zágráb)

A címlapot
Greiner Balázs
tervezte.

ISSN 2062-7858

A folyóiratról

A Filológia.hu a Magyar Tudományos Akadémia Modern Filológiai Társaságának online megjelenő, lektorált folyóirata.

A Modern Filológiai Társaság online folyóirata és egyben honlapja 2010 januárja óta működik (www.filologia.hu).

A honlapon hosszabb tanulmányok, rövidebb cikkek – kisebb közlemények, illetve recenziók kapnak helyet. A 2009-ben, majd 2011-ben meghirdetett "Az év szakdolgozata" pályázat győztes munkái is folyamatosan kerülnek fel az oldalra. Ezeken felül itt tesszük közzé a fontosabb társasági híreket, konferenciafelhívásokat és -beszámolókat.

Az online folyóirat előnye a papír alapúhoz képest, hogy nincs időhöz, nyomdához, folyóiratszámhoz kötve, így folyamatosan és nagyon gyorsan lehet az új tanulmányokat publikálni.

A honlap nyelve alapvetően magyar, de tudományos írásokat angol, német, francia, orosz, spanyol, olasz, horvát, szerb stb. nyelveken is elfogadjunk (megfelelő nyelvi lektorálás után). Minden cikkhez magyar és angol nyelvű kivonat társul.

A cikkeket a tanácsadó testület lektorálja, csak a lektor engedélyével és ajánlásával kerülhetnek fel a cikkek az oldalra. Mivel lektorált folyóirat, az itt megjelent tanulmányok hivatalos publikációkként elfogadtathatóak.

Konferenciafelhívásokat, híreket, könyvismertetőket is örömmel megjelentetünk.

E-mail címünk: filologia.hu@gmail.com.

Tanulmányok

Kou Danyang – Desbordes-Korcsev Katarzyna – Lechner Ilona

A FEJ TARTÁLYKÉNT TÖRTÉNŐ KONCEPTUALIZÁCIÓJA A KÍNAI, A LENGYEL, A MAGYAR ÉS A NÉMET FRAZEOLÓGIAI KAPCSOLATOK TÜKRÉBEN

A világ nyelvi képe kutatásának a célja az, hogy a nyelv és a nyelvhasználat révén megismerjük és rekonstruáljuk a társadalmilag rögzített világról szóló tudásunkat, elemeinek a kategorizálását, konceptualizálását, valamint azoknak a jellemzőit és minősítését (Bańcerowski 2006: 187–198). A nyelvi kép kialakulásában fontos szerepet játszik a beszélő kulturális környezete, valamint a kulturális tapasztalatai is. A világ kultúrképe, amelynek a legfontosabb elemét a nyelv képezi, olyan konstruktum, amely biztosítja és szabályozza a nyelvi szövegek létrejöttét és funkcionálását, valamint más jelrendszereknek a manifesztációját is (Bańcerowski 2006: 188).

Jelen cikkünkben kísérletet teszünk arra, hogy rekonstruáljuk a fej tartályként történő konceptualizációját a kínai, a lengyel, a magyar és a német frazeológiában rögzült képét. A cikkben elvégzett elemzésből világosan kitűnik, hogy a fej fogalom a szóban forgó nyelvekben rögzült képének a rekonstruálásához több tartományból (doménből) álló kognitív bázist szükséges figyelembe venni. A nyelvi anyag gazdagsága és sokszínűsége, a polikategóriális konceptualizációs módok sokasága arról tanúskodik, hogy a fej szó mögött rejlő világkép híven tükrözi ennek a testrésznek a rendkívül nagy jelentőségét az ember életében. A vizsgálat alapját 'A fej nyelvi képe a magyar nyelvben' című tanulmány képezte (Bańcerowski 2007: 385–402).

A fej alapvető funkciója a benne végbemenő gondolkodási, illetve összes mentális folyamattal függ össze, mivel az információ befogadásának, feldolgozásának, kategorizálásának, konceptualizációjának és tárolásának, valamint az egész emberi szervezet működtetésének és szabályozásának a feladatát a benne található agy végzi el. Tehát a fej a térbeli dimenzió konceptualizációs folyamatában olyan TARTÁLYKÉNT (TÁROLÓKÉNT) értelmeződik (konceptualizálódik).

1. van BEMENETE

- ahol a bemenő szubsztancia két fajtáját lehet megfigyelni: absztrakt (pl. gondolat) és konkrét (pl. vér);
- ahol a bekerülési folyamatnak több oka is lehet: a szubsztancia;
- valaki más szándékos cselekedete által kerül a fejbe,
- az ágens szándékosan hajtja végre a cselekvést a saját fején,
- illetve legtöbb esetben az ember szándékától függetlenül bekerül oda;
- ahol a bekerülési forrás két fajtáját lehet megkülönböztetni: testen belüli (vér, alkohol), illetve testen kívüli (golyó).

magyar	lengyel	német	kínai
vmi a fejébe megy	coś idzie, wchodzi do głowy = vmi a fejébe megy	jemandem geht etwas in den Kopf = vmi a fejébe megy	
nyugtalan gondolatok tódulnak a fejébe	ciśnie się coś komu do głowy (myśli, wspomnienia) [akarata ellenére gondol valamire]		盘踞在人们的头脑中 (pan ju zai ren men de tou nao zhong) 'erőszakkal tódul az ember fejébe'
	przychodzi coś komu do głowy 'fejébe jön', strzela coś komu do głowy 'belövődik valami a fejébe', wpada do głowy 'fejébe esik' [ötlete támad]		
fejébe száll a dicsőség / elbizakodás, sikerei a fejébe szálltak	uderza komu do głowy sława, woda sodowa, godność, powodzenie 'a fejébe száll a hírnév, a siker, a szóda víz'	der Ruhm steigt ihm in den Kopf / zu Kopf = fejébe száll a dicsőség	
fejébe ment a bor-szesz, fejébe szállt az ital	idzie w głowę, uderza do głowy 'alkohol bemegy, beleüt a fejébe'	Jemandem ist zu Kopf gestiegen 'a fejéhez szállt' [ittas], [fennhéjázó]	

	<p>krew mu uderza do głowy 'fejébe tódul a vér' [mérgeş]</p> <p>wylew krwi do mózgu 'agyába ömlik a vér' [agyvérzés]</p>		<p>一股热血冲上头顶 (yi gu re xue chong shang tou ding) 'feje tetejébe tódul a vér [mérgeş]</p>
golyót röpít a fejébe	<p>palnąć sobie w łeb [öngyilkosságot követ el]</p> <p>dostać kulą w łeb 'megkapta a golyót a fejébe' [meghalt]</p> <p>Kula w łeb! 'gyolyó a fejedbe!' [fenyegetés]</p>		
tölcsérrel tölt valamit a fejébe	<p>kłaść łopatą do głowy, kłaść jak łopatą do głowy 'lapáttal tesz a fejébe' [nagyon egyszerű szavakban magyaráz]</p>	jemanden auf den richtigen Trichter bringen 'vkit a helyes tölcsérre helyez' [segít neki rájönni valamire]	
			<p>把知识机械地填塞到学生头脑中去 (ba zhi shi ji xie de tian sai dao xue sheng tou nao zhong qu) 'súlykolja a tudást közvetlenül a diákok fejébe'</p>
tömi a fejét telebeszéli a fejét valakinek valamivel			<p>脑袋里装的太多了 (n ao dai li zhuang de tai duo le) 'túl sok mindent tesz a fejbe'</p>
valakinek a feje nem vesz be valamit	<p>To się nie mieści w głowie 'ez már nem fér be a fejembe' [ez hihetetlen]</p>	jemandem will / geht etwas nicht in den Kopf 'valakinek valami nem akar a fejébe'	

		menni' [nehezen ért meg valamit] sich etwas nicht im Kopf aushalten 'valamit nem t�ur meg a feje, hogy benne legyen' [valamit nagyon nehezen ért meg]	
far�b�l fejébe vert�k az �szt			
t�cs�k b�jt a fejébe			
	nabi�, nabija�, zaja�, zaprz�ta� sobie czym� g�w�, wbi�, wbija� w g�w� 'beverni a fejébe' [alaposan meg�r�lteti, gondolkodásra kényszeríteni]		
			一道闪电在头脑中雪亮的划过 (yi dao shan dian zai tou nao zhong xue liang de hua guo) 'fényes villám csapott a fejébe' [hirtelen megértette]
			脑袋进水(nao dai jin shui) 'v�z áramlik a fejébe' [egyre csak butul]

2. KIMENETE

A konkrét, illetve absztrakt szubsztancia magától vagy külső hatás következtében távozik:

magyar	lengyel	német	kínai
kimegy / kiesett / kirepült / elszállt /	wychodzi =	jemandem ist etwas entfallen 'kie-	头脑中刚刚涌起的什

kiröppen / kipárolg a fejből valaki/valami	kimegy wylatuje, ulatuje = kirepül	sett neki valami (a fejből)' [elfelejtette]	么回忆 (tou nao zhong gang gang yong qi de shen me hui yi) 'bizonyos emlék távozott a fejből'
			头脑中浮现出来 (tou nao zhong fu xian chu lai): 'megjelenik a fejből' [maga elé képze]
kiver valamit a fejből	wybić komu ze łba = kiver valamit a fejből	sich etwas aus dem Kopf schlagen = kiver valamit a fejből	
kivesz valamit a fejből	wybić kogo albo co komu, sobie z głowy [kiver valamit / valakit a saját fejből]		
Kipattant az isteni szikra a fejből			脑袋里闪出一个念头 (nao dai li shan chu yi ge nian tou) 'egy ötlet villant ki a fejből' 从少数科学家的头脑中"发散"出去 (cong shao shu ke xue jia de tou nao zhong fa san chu qu) 'egy tudós fejből pattant ki'
			从脑袋里长出来 (cong nao dai li zhang chu lai) 'kinőtt a fejből' [kitalálta]
kirántja a fejből a kötőféket			
fejből idézni	wymyślać coś, malować, grać coś z głowy 'fejből ki-	aus dem Kopf zitieren = fejből idézni	

	talál, fest, játszik' [emlékezetből]		
	co z głowy to i z myśli `ami a fejből, az a gondolatokból is' [nem gondolok rá]		
		sich die Augen nach jemandem aus dem Kopf aussehen 'kinézi a szemét a fejből valaki után' [vala- kit alaposan meg- néz]	
		sich die Augen aus dem Kopf schämen 'kiszé- gyelli a szemét a fejből' [nagyon szégyenkezik, szégyelli magát]	
		sich die Augen aus dem Kopf weinen 'kisírja a szemét a fejből' [sokat sír]	
		will mir nicht aus dem Kopf `nem akar kimenni a fejemből' [nem tudom elfelejteni]	
			在头脑中再现出 (zai tou nao zhong zai xian chu) 'újra felmerült a fejből' [újra visz- szaemlékszik, vmire]
			在头脑中映现出一幅 幅图画 (zai tou nao zhong ying xian chu yi fu fu tu)

			hua) 'fejből kivetülő képek'
			从丘必特的脑袋里钻出来 (cong qiu bi te de nao dai li zuan chu lai) 'előbukkant Cupido fejből' [szerelmes ember nem gondolkodik tiszta fejjel]
			头上冒着热气 (tou shang mao zhe re qi) 'forró gőz száll ki a fejből' [1. melege van, 2. izzad]
			他的头上和眼眶像冒出一阵阵的火焰似的 (ta de tou shang he yan kuang xiang mao chu yi zhen zhen de huo yan si de) 'mintha lángcsóva törne ki a szemüregéből és a fejből' [mérges, dühös]

Az absztrakt és a konkrét szubsztancia fejben történő tárolása lehetséges, mivel a TARTÁLYNAK van feneke, fedele, illetve az absztrakt szubsztancia esetében bizonyos helyzetekben lehetetlen, mivel a záró elem vagy lyukas (lengyel), vagy teljesen hiányzik.

magyar	lengyel	német	kínai
még most sem nőtt be a feje lágya		die Kinderschuhe nicht ausgezogen haben 'nem nőtte ki a gyerekcipőt' [nem nőtt be a feje lágya]	

	glowa jak przetak / rzeszoto, co w nią wejdzie to zaraz wyjdzie 'afeje mint a szita, ami bemegy, rögtön ki is jön' [gyenge a memóriája]		
a kárhozott gondolat villant keresztül a fején	przechodzi/przelatuje/przewija się/przemyka coś komu przez głowę 'átmegy / átrepül / átgurul / átfut valami a fején' [valaki egy pillanatig gondol valamire]	jemandem schießt / geht (plötzlich) durch den Kopf 'hirtelen átlő valakinek a fején' [valami hirtelen észébe jutott, beugrott neki]	
		sich etwas durch den Kopf gehen lassen 'hagyja, hogy valami átmenjen a fején' [elgondolkodik valamin, megfontol valamit]	

3. TARTALMA

magyar	lengyel	német	kínai
kisujjában több van, mint másnak a fejében			
elméletekkel tele-tömte a fejét			
több gond van a gazdag fejében, mint szórszál nyusztos süvegében		den Kopf voll haben 'tele van a feje' [sok gondja van, van min gondolkodnia]	贮存在头脑中 (zhu cun zai tou nao zhong) 'fejben tárol'
más van a fejében	ma co innego w głowie = más van a fejében		

minden cím és telefon a fejemben van	ma w glowie wszystkie telephony i adress y= minden cím és telefon a fejemben van	alle Adressen und Telefonnummer hat er in seinem Kopf = minden cím és telefon a fejemben van	脑袋里的那张地图 (nao dai li de na zhang di tu) 'a fejében van a térkép' 头脑中的言语信息 (tou nao zhong de yan yu xin xi) fejében vannak a nyelvi ismeretek/információk 头脑中已有的知识 (tou nao zong yi you de zhi shi) a fejében meglevő tudás
fejben tart most már a fejemben van		etwas im Kopf behalten [valamit nem felejt el, megjegyez]	更多的曲谱还是藏在道士们的头脑中 (geng duo de qu pu hai shi cang zai dao shi men de tou nao zhong) 'több zene is tárolva van még a taoisták fejében' 头脑中有一个目标 (to u nao zhong you yi ge mu biao) van egy cél a fejében
fejemben marad valami	coś utkwiło komu w głowie 'valami beragadt a fejében' [valamire pontosan emlékszik]	etwas im Kopf haben 'a fejében van' [valamit kívülről/emlékezetből tud]	
tele van a feje valamivel	Ma głowę pełną pomysłów 'tele a feje ötletekkel'	Raupen im Kopf haben '... van a fejében' [buta / örült gondolatok vannak a fejében]	满脑袋问题 (man nao dai wen ti) 'a fej tele van kérdésekkel' 头脑中的一个概念 (tou nao zhong de yi ge gai nian) ötlet van a fejében

telebeszélték a fejét		jemandem Raupen in den Kopf setzen [valakinek őrült gondolatokat tesz a fejébe]	
		große Rosinen im Kopf haben 'nagy mazsolák vannak a fejében'[messzemenő tervei, ötletei vannak] pejorative	
	strzec kogo jak oka w głowie 'vigyázni valakire, mint a szemére a fejben' [nagyon őrzi] być oczkiem w głowie 'a szem a fejében' = a szeme fénye		
			...惰性很牢固地种在中国人的头里 (duo xing hen lao gu de zhong zai zhong guo ren de tou li) 'a lomhaság / tunyaság mélyen el van ültetve a kínai ember fejében'
			出现在观众的头脑中 (chu xian zai guan zhong de tou nao zhong) 'valami megjelenik a hallgatóság fejében'
			头脑中留下深刻的印象 (tou nao zhong liu xia shen ke de yin xiang) mély nyomot hagyott a fejében

			脑袋里装有多功能电脑 (nao dai li zhuang you duo gong neng dian nao) 'egy több funkciós számítógép van a fejében' [ügyes ember]
			群众头脑中的迷信思想 (qun zhong tou nao zhong de mi xin si xiang) 'a babonás hit az átlag ember fejében van'
			他的头脑中所反映出来的东西 (ta tou nao zhong fan ying chu lai de dong xi) 'események tükröződnek a fejében'

3.1. Lehet negatív

	magyar	lengyel	német	kínai
folyadék	káposztalé mosogatólé víz a fejébe ment a tej			
étel				满脑袋的浆糊 (man nao dai de jiang hu) 'a feje tele van tésztával' [buta] 脑袋里真象一盆浆糊 (nao dai li zhen xiang yi pan jiang hu) 'úgy tűnik egy

				fazék tészta van a fejében' [buta]
növé- nyi szilárd anyag	korpa szalma van a fejében korpával tele a feje szecska van a fejében csiriz fűrészpor van a fejében gazos a feje begyepesedett a feje/agya [nem tud újat befogadni]	ma w głowie słomę ma w głowie siano ma w głowie sieczkę fiolki 'ibolyák vannak a fejében' kto nie ma w głowie ten ma w nogach 'akinek a fejében nincs semmi, annak van a lábában' [elfelejtett valamit és vissza kell mennie érte]	Stroh im Kopf haben Sägemehl im Kopf haben 'szalma/fűrészpor van a fejében' [nagyon buta]	
üresség	forgó széllel tele a feje üres a feje	ma pusto w głowie'üres a feje' ma pustkę 'üresség van a fejében' kto nie ma w głowie ten ma w nogach 'akinek a fejében nincs semmi, annak van a lábában' [elfelejtett valamit és vissza kell mennie érte]		头脑中均是一片空白 (tou nao zhong jun shi yi pian kong bai) 'üresség van a fejében' [1. nem emlékszik vmire, 2. nem tudja, mit tegyen 脑袋里没别的 (nao dai li mei bie de) 'nincs semmi a fejében' [ez a dolog már nem érdekli]
állat	tücsök bújt a fejébe [szellemileg nem teljesen egészséges]	ma kielbie 'hal (küllő)'		
szín		zielono 'zöld' pstro 'tarkasság'		

		mętlík 'kuszaság'		脑袋里昏昏沉沉(n ao dai li hun hun chen chen) 'szédüléssel van tele a feje' [1. fáradt, 2. részeg, 3. beteg] 头颅中旋转着血一样的光(tou lu zhong xuan zhuan zhe xue yi yang de guang) 'a fejében a fény, mint a forgo vér' [szédül]
	lotyog a feje, mint a záptojás			
		mieć źle w głowie 'rossz a fejében'	nicht ganz richtig im Kopf sein 'nem egészen helyes a fejében' [nem teljesen normális]	
			Scheiße im Kopf haben 'szar van a fejében' [buta]	

3.2. Pozitív minősítésű

magyar	lengyel	német	kínai
tele van ésszel a feje a feje csupa ész a feje valódi észraktár van annak a fejében, csak vakar- ni/fésülni kell [lehet, hogy van esze, csak nem él vele]			

tele van a feje vmivel/vkivel	ktoś ma coś / kogoś w głowie 'valami van a fejében' [gondol vmire / vkire]		
tele van a feje jó gondolatokkal			
		die Schere im Kopf haben 'olló van a fejében' [saját magát cenzúrázza]	
	mam to w głowie 'ez a fejemben van' [emlékszem rá]		
		Auge im Kopf haben 'szem van a fejben' [átlát valamin, nem lehet becsapni]	

3.3. Amit meg lehet nézni, illetve fel lehet tárni, vagyis a fejbe be lehet tekinteni

magyar	lengyel	német	kínai
valakinek a fejébe néz belelátok a fejedbe			看看你脑袋里有什么 (Kan kan ni nao dai li you shen me) 'valakinek a fejébe néz'
nem látok semmit a fejedben			
			在人们的头脑中去探求 (zai ren men de tou nao zhong qu tan qiu) kutat vmi után, feltár vmit az emberek fejében

4. Amelyben az ember különféle CSELEKVÉSEKET hajt végre

Az esetek többségében a cselekvő a saját fejében tevékenykedik, a lengyelben viszont lehet más fejében is keverni (maćić komu w głowie 'valaki fejében keverni' [összezavarni valakit]).

magyar	lengyel	német	kínai
fejben tart vmit	ma to w głowie = fejben tart valamit	etwas im Kopf behalten = fejben tart valamit	在头脑中得到沉淀 (zai tou nao zhong de dao chen dian) 'tárol a fejében'
gondolatot/nagy dolgokat forgat a fejében			
fejben számol fejben megoldotta a feladatot / meg- tervezte az elő- adást / összeadta a számokat / megkomponálta a zenét / kidolgozta a titkos művelet- nek a tervét / megfejtette a tit- kos kódot	liczyć w głowie w głowie rozwiązał zadanie, zaplanował wykład 'fejben megoldotta a feladatot, megtervezte az előadást		他能在"头脑中下棋" (ta neng zai tou nao zhong xia qi) tud sakkozni a fejében 在头脑中进行着工作 (zai tou nao zhong jin xing zhe gong zuo) 'fejben dolgozni' 在头脑中进行活动 (zai tou nao zhong jin xing huo dong) 'fejben végez tevékenységeket' 听众在自己头脑中给 形象作了补充 (ting zhong zai zi ji tou nao zhong gei xing xiang zuo le bu chong) 'a zene hatására a hallgatóság kiegészítette a képet a saját fejében' 修改头脑中的已有的 设计 (xiu gai tou nao zhong de yi you de she ji)

			'fejen módosítják a létező tervet' 在头脑中转化 (zai tou nao zhong zhuan hua) 'fejen teljesen átalakít vmit'
	maćić komu w głowie 'valaki fejében kever vmit' [összezavar valakit]		
			从头脑中幻想出来 (cong tou nao zhong huan xiang chu lai) 'fejből fantáziált'
			在头脑中的复制 (zai tou nao zhong de fu zhi) 'fejen másol' [megjegyez]
fej szüleménye			头脑中产生 (tou nao zhong chan sheng) 'fejen gyárt' [ez nem valós, nem igaz]

5. Amelynek a belsejében különböző FOLYAMATOK zajlanak

magyar	lengyel	német	kínai
ez régóta motoszkál a fejemben mindig ez forog a fejében gondolatok keringenek / kavarogtak a fejében		jemandem im Kopf herumgeistern/herumspucken [foglalkoztatja egy gondolat]	
sok minden megfordul a fejemben			

ez nem az ő fejében született meg			
a fejében jár valami		jemandem im Kopf herumgehen = a fejében jár valami	
valami mozog a fejében		jemandem schwirrt der Kopf [zsong a feje]	
minden összevisz-sza kuszálódik a fejében	plącze się komu w głowie, miesza mu się we łbie 'minden összekeveredik a fejében' [semmit nem ért]		
gyökeret vert valami a fejében			
	przewraca się komu w głowie / we łbie 'minden felfordul a fejében' [valaki góggös, túl nagy képű]		
	siedzi ktoś komuś w głowie 'valaki ül a fejében' [valakire gondol]		
	kręci się komu we łbie 'pörög a fejében' [szédül, részeg]		
		jemandem spukt es im Kopf [nincs teljesen észnél]	
			共产主义信念在党员头脑中不断得到强化 (gong chan zhu yi xin nian zai dang yuan tou nao zhong bu duan de dao qiang hua) 'a komunizmusba

			vetett hit folyamatosan megerősödik a párttagjai fejében'
			自己头脑中根据谎言描绘出的一幅完全变了形的"现实" (zì jǐ tóu nǎo zhōng gēn jù huáng yán miào huì chū de yì fú wán quán biàn le xíng de xiàn shí) 'a hazugságok egy teljesen torzított valóságot festenek a fejében'

5.1. A lezajló folyamatok gyakran HŐT eredményeznek

magyar	lengyel	német	kínai
fő a feje valamitől / valamiben		sich die Köpfe heiß reden 'forróra beszél a fejét' [hevesen vitatkozik]	
füstölög, füstöt vet a fejünk		jemandem raucht der Kopf = füstölög, füstöt vet a fejünk	头上冒着热气 (tóu shàng mào zhe rè qì) 'forró füst száll ki a fejéből' [melege van]
valami forr a fejében			
párolog a feje			
gőzöl/gőzölög a feje valamitől			
gőzös fejő			
	pali się komuś w głowie 'ég a fejében' [sok megvalósíthatatlan ötlete van és rajong is értük nagyon]		

forrófejű			
majd elsül a feje			
az nem a te fejedben főtt ki			
fejébe sült a párta			
valaki valamit főz a fejében			
benne főtt a feje			
meleg / nagyon meleg valakinek a feje			
forró (fejvel)		mit heißem Kopf = forró (fejvel)	头脑发热(tou nao fa re) 'hőt ad le a feje' [1. lázas, 2. túl hamar dönt]
hideg fej		einen kühlen/klaren Kopf bewahren 'megőrzi a hűvös/tiszta fejet' [nem lesz ideges]	头脑冷静 (tou nao leng jing): 'nyugodt a feje'
			他的头上和眼眶像冒出一阵阵的火焰似的 (ta de tou shang he yan kuang xiang mao chu yi zhen zhen de huo yan si de) 'mintha lángcsóva törne elő a szemüregéből és a fejéből' [mérges, dühös]

5.2. Veszélyeztetik a tartály épségét

A tartály belsejében végbemenő egyes folyamatok olyan feszültséget és belső nyomást is előidézhetnek, amely a tartály szétfeszítését, szétrobbanását is okozhatja. A kiváltó ok lehet: fizikai fájdalom, zaj, sok gond.

magyar	lengyel	német	kínai
majd szétmegy / szétszakad / szét- hasad / szétrob- ban / szétreped / szétdurran a fejem	pęka / trzeszczy / puchnie mu głowa 'szétszakad / recseg / dagad a feje' [1. sok a dolga, baja 2. zavarja a zaj]		我的头要裂开了 (wo de tou yao lie kai le) 'szétszakad a feje' 脑袋要爆炸了 (nao dai yao bao zha le) 'szétrobban a feje' 头痛欲裂 (tou tong yu lie) 'széttör a feje a fejfajástól'
be kellene abron- csoz(tat)ni /drótozni a fejét, hogy szét ne re- pessze a tudo- mány/ész			

6. Van FELÜLETE

magyar	lengyel	német	kínai
fejére koppint fejére tapint vala- kinek		eins auf den Kopf bekommen 'kap egyet a fejére' [helyreigazítják]	摸头 (mo tou) 'megérinti a fejét' 一拍脑袋 (yi pai nao dai) 'saját fejére tapint' [hirtelen megértette]
valami fúrja a fe- jét			
szöget üt/ver va- lakinek a fejébe			
betöri / beveri a fejét valakinek			头破血流 (tou po xue liu) 'betört a feje és vérzik' [1. balesetet szenved- tett, 2. találkozott az igazi élettél, ami kiábrándító volt]

fejkavarás			抓头 (zhua tou) 'megkarcolja vala- kinek a fe- jét'[gondolkodik] 挠头 (nao tou): 'megkarcolja vala- kinek a fejét' [gondolkodik]
------------	--	--	---

6.1. Amelyre rá lehet tenni valamit

A rákerülő szubsztancia két fajtáját lehet megfigyelni: absztrakt (harag) és konkrét (hamu). Több kifejezésben tapasztalható a kulturális különbség: a hamuszórás és a fejbekötés kínai nyelvből merített példákban sebgyógyításban, illetve napvédelemként értelmeződik, európaiaknál viszont mindkét kifejezés esetében vallási szertartás részeként alkalmazott cselekvésekről van szó.

magyar	lengyel	német	kínai
maga fejére hányja a földet/port/tüzet			
hamut hint/szór a fejére	posypać, posypywać głowę popiołem = hamut hint/szór a fejére	jemandem Asche auf den Kopf streuen = hamut hint/szór a fejére	头上放些火灰 (tou shang fang xie huo hui) 'hamut szór a fejére' [seb- gyógyításra]
szenet gyújt vala- kinek a fejére			
miért mindig az én fejemre zúdul ez a sok szerencsétlen- ség?	spada na głowę 'a fejére zúdul' [gondja van, fele- lős valamire, gondol valamire] kłopoty walą się na czyjaś głowę 'a fejére zúdulnak a gondok' [gondja van, felelős vala- mire, gondol va- lamire]		

a fejemre vontam a haragját átokkal sújtotta fejüket a vér/sérelem/bőn valakinek a fejére száll	ściągać burzę na czyjaś głowę `vihart hozni valaki fejére' [valami rosszat okozni neki]		不幸和灾难将要落在自己的恩人头上 (bu xing he zai nan jiang yao luo zai zi ji de en ren tou shang) `szerencsétlenség és átok hull a saját jótevőm fejére'
fejére esett a sulyok			
madár szart a fejére	ptak mu na głowę nasrał [szerencsésje lesz]		在他头上屙屎 (zai ta tou shang la shi) `leszarja a fejét' [1. madár, 2. iskolai erőszak]
fejére húzza a takarót	nakrył głowę kołdrą		用被蒙上头 (yong bei meng shang tou) `takaróval borította a fejét'
megcseréli a pártát, kontyot tesz fejére valakinek bekötik a fejét			
barackot nyom valakinek a fejére			
száz aranyat tesz valakinek a fejére			
valami lecsap valakinek a fejére			
mit mással cselekszel, azt várjad fejedre			
a fejére ül valakinek	wleźć, wejść, wsiąść komu na głowę `rámászni, ráülni valaki fejére' [kihasználni a jóhiszeműségét]	jemandem bis über den Kopf wachsen `valakinek túlnő a fején' [a fejére nő, nem lehet kontrollálni]	

	wziąć coś na głowę 'fejére vesz valamit' [gondja van valamire, felelős valamiért, gondol valamire]		
	pakować się komu na głowę 'más fejére pakolja magát' [valaki terhére lesz]		
fejen áll		auf dem Kopf stehen = fejen áll	
	chodźić na głowie 'a fején jár', stawać na głowie 'fején állni [1. megfordítja a bevált rendszert 2. nagyon igyekszik]		
		jemandem fällt die Bude / die Decke auf den Kopf 'valakinek a fejére esik a ház / a plafon' [nem bírja tovább a lakásban]	
		jemandem etwas auf den Kopf zusagen [a fejére olvas valakinek]	
		etwas auf den Kopf hauen / klopfen / koppen 'valamit a fejére hány' [elpazarol]	
		sich nicht auf dem Kopf spucken lassen 'nem hagyja, hogy a fejére köpjenek' [nem tetszik neki valami]	

		jemandem das Hemd über den Kopf ziehen 'valakinek a fejére húzza az inget' [valakitől mindent elvesz, amiye csak van]	
		jemandem auf dem Kopf spucken können 'valakinek rá tud köpni a fejére' [magasabb lett mint ő]	
		jemandem etwas auf den Kopf werfen 'valakinek valamit a fejére vet' [gondolkodás nélkül megmondja a véleményét, esetleg ezzel megsért vkit]	
	wylać komu kubel zimnej wody na głowę 'kiönt a fejére egy vödör hideg vizet' [megmutat a tervek megvalósítatlanságát]		在他头上浇了点水 (zai ta tou shang jiao le dian shui) 'vizet önt a fejére' [futás közben, mert melege van]

6.2. Amelyről le lehet venni valamit

magyar	lengyel	német	kínai
	korona z głowy nie spadnie 'nem esik le a korona a fejről' [nem lesz sérítés, nem lesz semmi baj]		
	włos mu nie spadł z głowy 'a fejről egy hajszál sem esett le' [nem		

	történt semmi baja]		
	miałeś chłopie czapkę z piór, czapkę ze łba wicher zmiółł. 'volt neked egy tollas sapkád, de ezt lefújta a szél' Wyspiański, Wesele		
	spada coś z głowy 'leesik valami a fejről' [egy gonddal kevesebb]		
		jemandem die Haare vom Kopf fressen 'leeszi a haját a fejről' [valami olyan sokba kerül, hogy nem marad több pénze]	

6.3. Amelyen megtalálhatók más objektumok (tárgyak) is

magyar	lengyel	német	kínai
vaj van a fején		Butter auf dem Kopf haben = vaj van a fején	
a fejedem halál volt			
fején tartja a kalapot			
hallgass húgom, fejedem a fészke [olyan hibát ró fel valakinek, amelyet maga is elkövetett]			
annyi minden van a fejemen	mieć coś na głowie 'a fején van'		大量的生活护理落在护士头上(da liang)

	[gondja van valamire, felelős valamért, gondol valamire]		sheng huo hu li luo zai hu shi tou shang) 'a betegek gondozása a főnő- vér fején van' [az ő gondja]
nem mind pap, kinek fején a ko- rona			
		mehr Schulden als Haare auf dem Kopf haben 'több adóság van a fe- jén, mint haj' [na- gyon sok adósága van]	
üveges tánc [ma- gyar népi páros vagy csoportos tánc; a táncosok borral töltött üvegpalackkal a fejükön táncolnak]			
			头上翎子 (tou shang ling zi) 'faroktoll van a fején' [kormány dolgozói kalapján van ez a toll, de azt mondják, hogy a fejükön]
			头上带光环 (tou shang dai guang huan) 'háló van a fején' [mint a szenteknek a buddhizmus is így ábrázolja a kiváló embereket – most a sikeresség minősítése]
			一大片乌云又在她头 上汇聚 (yi da pian wu yun you zai ta tou shang hui ju)

			'nagy felhők gyűlnek a fején' [szomorú]
--	--	--	---

6.4. Cselekedetek helyszíne

magyar	lengyel	német	kínai
valakinek a fején táncol		jemandem auf dem Kopf herumtanzen / herumtrampeln = valakinek a fején táncol	
a feje tetején áll			
fején áll	stoi na głowie = fején áll		
valakinek a feje tetején ugrál			
valakinek fát lehet vágni a fején	ciosać/strugać komu kołki na głowie/łbie 'a fején forgatja a éket' [nem becsüli meg a másikat, hanem bántja]		
	chodzi coś (ktoś) komu po głowie 'valami jár a fején' [állandóan ugyanarra gondol]		
	jeździć / przejechać się komu po głowie 'valaki fején vezet, utazik' [leszid vkit]		骑在人民群众的头上(qi zai ren min qun zhong de tou shang) 'az emberek fején lovagol' [kihasználja a pozícióját, nem törődik másokkal]
	siedzi ktoś komuś na głowie 'a fején		

	ül' [terhére van valakinek]		
			你头上没有长出角来 (ni tou shang mei you zhang chu jiao lai) 'nem nő ki szarv a fejedén' [nem történik semmi különleges, ne aggadjál]

7. Van MÉRETE

7.1. A fej mérete

magyar	lengyel	német	kínai
olyan a feje, mint a véka			头大如斗(tou da ru dou): akkora a feje, mint egy <i>dou</i> (búza egység) (~véka)
nagy a feje, kicsi a veleje			
nagy a feje, kicsi az esze			
feje mint egy hordó, esze mint egy dió			
akkora a feje, mint a sajtár			
feje mint egy hordó/dézsza			
nagy a feje, mint a beledi ebnek			
			头大如瓜 (tou da ru gua) 'dinnye méretű fej'
	koń ma duży łeb niech się martwi `a		大头 (da tou) 'nagy

	ló feje nagy, aggódjon ő' [nem érdemes aggódni]		fej' [buta]
			头大小适中 (tou da xiao shi zhong) 'a fej közepes méretű'
			巨头 (ju tou) 'óriás fej'
			头大如球 (tou da ru qiu) 'a feje akkora, mint egy labda'
			头小如豆 (tou xiao ru dou) 'feje olyan kicsi, mint egy babszem'

7.2. A fej mint mértékegység, összehasonlítási alap

magyar	lengyel	német	kínai
egy fejhosszal megelőz / nyert / lemarad / vezet			以一头之差险胜 (yi yi tou zhi cha xian sheng) 'fejhossznyival nyer'
fejhossznyival	o głowę		
fej fej mellett haladtak	przybiec łeb w łeb	Kopf an Kopf = fej fej mellett	
egy fejjel nagyobb/magasabb, egy fejjel kisebb/alacsonyabb	Wyższy / niższy o głowę = egy fejjel nagyobb, egy fejjel kisebb	jemand ist einen Kopf größer/höher oder kleiner/niedriger = egy fejjel nagyobb/magasabb, egy fejjel kisebb/alacsonyabb	矮半头 (ai ban tou) 'fél fejjel kisebb' 高半头 (gao ban tou) 'fél fejjel nagyobb' 高我一头 (gao wo yi tou) 'egy fejjel magasabb nálam'

fejjel meghalad			
egész fejjel kimagaslott a többi közül			
emberfej nagyságú			比人头大的西瓜 (bi ren tou da de xi gua) 'fejnél nagyobb dinnye'
	bić, pobić, pogromić kogoś na głowę 'több fejhosszal megelőz vkit' [nagy fölényrel győz]		

7.3. Amelynek méretét lehet növelni

magyar	lengyel	német	kínai
	puchnie mu głowa 'dagad a feje' [sok dolga, gondja van]		
		jemandem wächst der Kopf durch die Haare 'valakinek a feje túlnövi a haját' [megkopaszodik]	

8. Van TÉRFOGATA

magyar	lengyel	német	kínai
nem fér a fejembe fejébe nem fér az esze	nie mieści mi się w głowie = nem fér a fejembe	etwas im Kopf nicht aushalten 'nem bírja ki, hogy valami ott legyen a fejében' [nehezen ért meg valamit]	脑袋里放不下 (nao dai li fang bu xia) 'ezt nem lehet a fejembe elhelyezni' [érthetetlen számomra]

8.1. A kapacitását lehet növelni

magyar	lengyel	német	kínai
fejtágító előadás / tanfolyam			

9. Valamiből készült – SZUBSZTANCIA

9.1. Pozitív

magyar	lengyel	német	kínai
aranyfej			
jó volna a fejét megaranyozni	głowa do pozłoty = jó volna a fejét megaranyozni		

9.2. Negatív

magyar	lengyel	német	kínai
kemény feje van		einen harten Kopf haben = kemény feje van	脑袋硬得象铁铸的一般 (nao dai ying de xiang tie zhu de yi ban) 'olyan kemény a feje, mintha vasból lenne'
kemény a feje bőre			
acél a feje			
vasfej			铁脑袋 (tie nao dai) = vasfej
betonfej			
fafej			木头脑袋(mu tou nao dai) 'fafej' [buta]

10. Van SÚLYA

magyar	lengyel	német	kínai
nehezebb a feje, mint a fara			
elnehezedik vala- kinek a feje			
fara fáj, fejét nem bírja			
alig bírja a fejét			
könnyű fej	z lekką głową 'könnyű fejjel'		
nehéz a feje	ma ciężką głowę = nehéz a feje z ciężką głowa 'nehéz fejjel'		
megkönnyebbült a fejem			

11. Van ALAKJA

magyar	lengyel	német	kínai
olyan a feje, mint a/egy biliárdgolyó			

1. táblázat

ÖSSZEGZÉS

Az egynyelvű szótárak és kínai korpusz frazeológiai kapcsolatai vizsgálata alapján megállapíthatjuk, hogy a fej nyelvi képerre vonatkozóan a TARTÁLY séma közel univerzálisnak tekinthető. A táblázatokat összevetve a profilon belül hangsúlyeltolódásokat figyelhetünk meg, előfordul ugyanis, hogy a séma bizonyos részei az egyes nyelvekben teljesen hiányoznak. A kínai nyelvben például a fejről nem lehet semmit levenni, a fejnek nincs teteje, illetve fedele, továbbá a fejben lévő tartalom csak negatív objektumokra vonatkozik, ami azt jelenti, hogy hiányzik egy axiológiai kategória. A német nyelvben a fejben zajló folyamatok nem veszélyeztetik annak épségét, a lengyel nyelvben hiányoznak a fej felületére vonatkozó nyelvi kifejezések. Sem a német, sem a lengyel nyelvben nem találtunk példát arra, hogy a fejbe bele lehetne tekinteni, ezekben a nyelvekben viszont a fejről le lehet venni dolgokat, míg a magyarban és kínaiiban ez nem lehetséges.

Számos esetben a séma egyes részei eltérő módon kidolgozottak. Példaként említhetjük a kínai nyelvben talált, a többihez képest nagyszámú nyelvi példát arra vonatkozóan, hogy a fejen megtalálhatók más objektumok (tárgyak) is, vagy a lengyelben a fej bemenetére, illetve a németben a fej negatív tartalmára vonatkozó nagyszámú példát.

A 2. táblázat számokban fejezi ki az egyes nyelvek közötti hasonlóságokat és különbségeket.

		magyar	lengyel	német	kínai
Összes nyelvi példa		166	102	62	93
Mind a négy nyelvben azonos	6				
Három nyelvben azonos	26				
11		X	X	X	
7		X	X		X
7		X		X	X
Két nyelvben azonos	34				
	13	X	X		
	9	X		X	
	4	X			X
	1		X	X	
	6		X		X
	0			X	X
Csak egy nyelvben létezik		70	32	20	34

2. táblázat

A szám adatok alapján leszögezhetjük, hogy bár vannak hasonlóságok, az azonos kifejezések száma igencsak alacsony a vizsgált korpuszban. Mindennek háttérében az eltérő kontextust véljük felfedezni, hiszen a vizsgált nyelvek, főleg a kínai más kultúrkörhöz tartoznak. A *'hamut hint/szór a fejére'* kifejezés például a magyar, lengyel, német nyelvekben a katolikus egyház szertartásához köthető, míg a kínai nyelvben ugyanez a kifejezés a orvoslással függ össze, tehát a hamunak gyógyító, fertőtlenítő funkcióját emelik ki. A fizikai kontextusra, konkrétan a klímára visszavezethető az eltérés, mely szerint a *'vizet önt a fejére'* kifejezés is megtalálható a nyelvekben, de a kínaiában a többivel ellentétben pozitív asszociációja van, vagyis jóleső érzés, ha valakinek vizet öntenek a fejére, vagyis lehűtik.

Végezetül megállapíthatjuk, hogy a szótári definíció a TARTÁLY séma alapján alig találkozik a konceptuálizációval, amit a vizsgálat alapján levezettünk. Ahhoz viszont, hogy ezt tényként állapítsuk meg, a fej konceptuálizációjának további profilját is megvizsgáltuk. Az eredményekről következő cikkünkben számolunk be.

Források

www.cncorpus.org

A magyar nyelv értelmező szótára 1984: Akadémiai Kiadó, Budapest.

Anusiewicz J. – Skawiński J. 1996: *Słownik polszczyzny potocznej*. Warszawa-Wrocław.

Bąba S. – Liberek J. 2002: *Słownik frazeologiczny współczesnej polszczyzny*. Warszawa.

Brückner, Aleksander 1927: *Słownik etymologiczny języka polskiego*. Kraków.

Cienkowski, Witold. 1993: *Praktyczny słownik wyrazów bliskoznacznych*, Warszawa.

Doroszewski Witold, Skorupka Stanisław, Aduerska Halina 1968: *Słownik języka polskiego*. PWN, Warszawa

Duden. *Deutsches Universalwörterbuch*. Dudenverlag, Dudenverlag, Mannheim, Leipzig, Wien, Zürich.

Duden. *Redewendungen. Wörterbuch der deutschen Idiomatik* 2008. Dudenverlag, Mannheim, Leipzig

Magyar szókincstár 1998. Tinta Könyvkiadó, Budapest.

Modern Chinese Dictionary 2003. The Commercial Press (Beijing).

O. Nagy Gábor 1976: *Magyar szólások és közmondások*. 2. kiadás. Gondolat, Budapest.

O. Nagy Gábor – Ruzsiczky Éva 1991: *Magyar szinonimaszótár*. Akadémiai Kiadó, Budapest.

O. Nagy, Gábor 1966. *Magyar szólások és közmondások*. Budapest.

Oxford Advanced Learner's English-Chinese Dictionary 2004. The Commercial Press & Oxford University Press.

Pawlus M., Gajewska B. 2000: *Słownik synonimów i antonimów*. Bielsko-Biała.

Pusztai Ferenc (főszerk.) 2003: *Magyar értelmező kéziszótár*. Második, átdolgozott kiadás. Akadémiai Kiadó, Budapest.

Schemann, Hans 1993: *Deutsche Idiomatik. Die deutschen Redewendungen im Kontext*. Klett Verlag, Stuttgart-Dresden.

Skorupka Stanisław 1974: *Słownik frazeologiczny języka polskiego*. Warszawa.

Skorupka Stanisław 1990: *Słownik wyrazów bliskoznacznych*. Warszawa.

Sobol Elżbieta 1999: *Ilustrowany słownik języka polskiego*. Warszawa.

Zaicz Gábor (szerk.) 2006: *Etimológiai szótár*. Tinta Könyvkiadó, Budapest.

Felhasznált irodalom

Bańczerowski, Janusz 2006: A világ nyelvi, tudományos és kultúrképe mint a második valóság komponensei. *Magyar Nyelvőr* 130: 187-198.

Bańczerowski, Janusz 2008: *A világ nyelvi képe. A világkép mint a valóság nyelvi képe a nyelvben és a nyelvhasználatban*. Tinta Könyvkiadó, Budapest.

Továbbmutató irodalom

Balázs Géza (szerk.) 2011: *Nyelvészetről mindenkinek. 77 nyelvészeti összefoglaló*. Budapest: Inter.

Bańczerowski, Janusz 2000: *A nyelv és a nyelvi kommunikáció alapkérdései*. Budapest: ELTE BTK.

Bańczerowski, Janusz 2012: A frazeológia mint az emberi világkép tükröződése. *Magyar Nyelvőr* 137/4: 457–461.

Bárdosi Vilmos (szerk.) 2011: *Világkép a nyelvben és a nyelvhasználatban*. Budapest: Tinta Kiadó.

- Kövecses, Zoltán 2006: *Language, Mind and Culture – a Practical Introduction*. Oxford University Press.
- Kövecses, Zoltán 2005: *Metaphor in Culture – Universality and Variation*. Cambridge University Press.
- Kövecses, Zoltán 2010: *Metaphor: A Practical Introduction*. Oxford University Press.
- Lian, Shuneng 2002: On Modes of Thinking between Chinese and Westerners. In: *Foreign Languages and Foreign Language Teaching – Academic Journal of Dalian Foreign Language College* 2002/2.
- Lian, Shuneng 1993: *Contrastive Studies of English and Chinese*. Higher Education Press.
- Yu, Ning 1998: *The Contemporary Theory of Metaphor: A Perspective from Chinese*. Amsterdam and Philadelphia: Benjamins.
- Yu, Ning 2008a: Metaphor from body and culture. In: Raymond W. Gibbs (ed.): *The Cambridge Handbook of Metaphor and Thought*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Yu, Ning 2008b: The relationship between metaphor, body and culture. In: Roslyn M. Frank, René Dirven, Tom Ziemke, Enrique Bernárdez (eds.): *Body, Language and Mind*. Vol. 2: Sociocultural Situatedness. Berlin and New York: Mouton de Gruyter, 387-407.
- Yu, Ning 2009: *From Body to Meaning in Culture: Papers on Cognitive Semantic Studies of Chinese*. Amsterdam and Philadelphia: Benjamins.

JELMAGYARÁZAT

'...' szó szerinti fordítás

= azonos jelentés

[...] magyarázat

A tanulmány az ELTE BTK Nyelvtudományi Doktori Iskola a Szláv Nyelvtudományi és a Kulturális Nyelvészeti Programjának keretében 2013. évben tartott „Kogníció, kommunikáció, világkép” tantárgy foglalkozásain született. Kurzusvezető: Bańcerowski Janusz.

Lektorálta: Bańcerowski Janusz